

САНА ОЛОХ

Орган Чувашского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Явотской АССР

1970 сэл, Сэтгнхн 28 күнэ
СУБУОТА

Тахсара 40 сыла
Сыаната 2 харты

Лаберантча Аранка Теттеш
кэсирбэлэммит фрукталар ха-
чыстыбаларын барыбирэлини.

«Бузаналас» тыа хаһаайсыт баатын кооператива бэйэтин үбүгэр Венгрия собуруу өтүүнээн батасан садтарыгар үүннэриилэр төрдүгэр астаахтары тупсаран аһарар фабриканы, туппута. Предприятие 150 киһилээх. Киһилэр Мишнелы муораты уонна дейду атын иһини оройуонун бэйэлэрин бородууксууларынан хааччыйаллар.

МТИ—ССТА фотолара.

Бүгүн Фридрих Энгельс төрөөбүтэ
150 сылын тнолла

Марке, Энгельс, Ленин. .
 Бу үс аат билигчи ийги ай-
 мах олодор дүрүг тосту уда-
 рымны сноволлаан кордорол-
 дор. Марке уонна Энгельс науч-
 ный коммунизм үөрөдүн торут-
 тазачилар. Марксизм саягым
 сыйынармыа, ийини охсувор
 рабочай кылаас ортотугар ийи-
 ник таргатым, эдэр социалис-
 тическай партиялар програм-
 май докумууннарын өгөрүү
 Энгельс аатын кытта сибээс-
 тээх. Марке уонна Энгельс ку-
 раанах дейдохтон наукага кубу-
 лунуут уонна Ленин сага тү-
 жүктээбинэринин, аһахлары-
 нан байытыллыбыт социализм-
 лара билигчи билиги биримэ-
 бат сүрүн революционнай күү-
 бүтүн буолла.

ССТА фотохрониката.

ТЕХНИКАНЫ ТУҘАНЫНЫ УОВНА ХАРАЙЫНЫ ТУПСАРЫАХХА

Бары хамаалыстыбызга хан-
нак да үлэ техника күүһүнэ
мытыллар буола. Оттоохун уон-
на тутуу, - сир өгөһүүтэ уонна
бурдугу үүннэрэи, сүбү шитин-
тэ уонна олох-дьаһах кыһаларта
барыта аныгы техника, дөдү
кыһаһынан толорулаар.

Калин үс сылга бийиги өрө
йүөмүтүүгэр 142 трактор, 16
комбайн, 87 автомашина уонна
тыа хаһаайыстыбатын 400-дэ
массыаналара аралланынылар.
Өтүн билигин барыта 273 трак-
тор, 99 тыһаар тыйар массына,
22 комбайн 800-тэн таһа арла-
халбынор, ө.д.а. массыаналар
бэллэр.

Бийлагч дэйд тун мйдарг-
гар насхыт сыйлавадар сымнарас
хорутуунан 14861 гектардаах
албах тракторнай үлээр өгөдү-
лунуулар. Ити бишр условнай
тракторга тафардаахха, 481 гек-
тарга тэгүлээр. Калинин уюниа
Эрлик Эристийи ааттарынан
колхозтарга ити кордөрүү бйла-
рышынгаагар 34—50 гектары-
нан үлээтат. Отгон Ленин, Карл
Маркс ааттарынан колхозтарга
уюниа колхозка бу сыйлапара
14—31-нн аччатылганна.

Матна механизаторский кадр-дары кытта интэр-ейдетор үлө-мөлтөбө көстөр. Кинилөр ортолоругар үлө оңорумтуутун үрдатар социалистическайдын куотала-нын жүрдү, жолун камсатар гүчү, ситиш сүзү күдөйтүүлөр. Материалый интэриастах бу-лууларытар техниканы харыстаа-нын, уягыны камчылааыны, бы-лааны аһара толорту ийин көрү-лүү төлөүрдөр олохтонмөттөр, эбөтөр, сый түмүгөр бирде яра, оңобуллаалар.

Автомашинчлалары туһаныы мол-
тох дьахкэ иаада. Киинилэр айан-
нарын биһр уһугар үксүн ку-
раанах сүүрэллэр, дьону эрэ та-
һаллар. Мастерскойдар, тарыктар
станоктара уонна оборудованье-
лара толору күнгэ туһаныллы
бэттар. Пилорималар туруулары,
сыл байыктар-агыдар эрэ үтэллэ-
һиннэра, сир ахсын бээр суол.

Балр техниканы коруу-хара-
ймы билигин да онуун була-
илин. Аялалаах сарайдар уонна
площадкалар мэллгирдэр. Ленин
уонна Калинин ааттарынан кел-
хостарга өрөмүөнүүр мастер-
скойдар толору оборудованинан
хааччыла иликтэр. Иннэ га-
ман, өрөмүөнүүр үлэ ынтыл-
дыбат. Техниканы кычыгыты ха-
райыгыга аһамыт сарайдарын
Калинин уонна Карл Маркс аат-
тарынан келхостарга ол-бу малы
уурап уонна туһатыттан ааспы-
техниканы мунньар искидээки
субуудуттудо.

Сайны, сайнны бына үлээ-
бит тая хааайыстыбатын арас
Маргалах үюна аналлах мас
сымналыр ыриастаммакка, оюу-
нуохтуммакка, бэрээдэг сүөх
түбэниэх сиргэ, оттоо «Белл-
рустар» ылылар тастарыгар ту-
руорулаллар. Техниканы көрүү-
гө харайыыга соххох Сыланига-
ны отделешыетын механизаторда-
ры үтүө холобуру көрдөрөөлөр-
өрөйуон үрдүнэн киниг өйбүлү
ыдыт көрө бачыымнаахтар. Ман-
на техника күүһүн мунутуурауу
туһанар А. Макаров, Н. Пермя-
ков, Д. Дьячковский о.д.а. ме-
ханизатордар ыдыхтэр.

Бишр холобуру аралыахха, сон.
Техникада сыйыан молгוזуттан

СОВЕТТАР—УЛАХАН КҮҮС

Тыа сиригээҕи уонна бөһүөлэктээҕи Советтар
ситэриилээх комитеттарын председателлэрин
Бүтүн Россиятааҕы, сүбэ мунньахтара

Сүбэ муныха «Үлэһиттэр депутаттарын тыа сирикээди уонна бөһүөлэктээди Советтарын үлэлэрин тупсарар туһунаа» ССКП Нийн Комитетын уураабын толорууга уонна Советтар ССНП XXIV съёһин көрсө сорунтарыгар алаһаа, Сүбэ муныха сэтһиннэ 24 күнүгэр Москвада Кремль Улахан Дыбарыаһыгар аһаһыһа. Российскай Федерация права муһунуктарыттан 2 тыһыаһыһа кэһиһа кэһи кэллэ.

Мустан, олороочулар таба-
ныстар Г. И. Виногар, А. П. Ки-

риленко, Д. С. Полянской, М. А. Суслев, Н. В. Калитонов книжники истинные верующие.

[illegible]

Сүбә мушьяры РСФСР Верховный Советын Президиумун Председателя М. А. Яенов аста.

Мунных кыттымлаахтара үрдүк өрө көтөрүлүүтүнөн ССКН КК Бодитбоһотун састаабын Бочуутнай илгитинумка таллалар.

«Үлэһиттэр депутаттарын тыа сиригээһи уонна бөлүөлэнтээһи Советтарын үлэлэрин тулсарар туһунан» ССНН Ичин Комитетын уураабын толоруу уонна ССНП XXIV съезин нерсе Российской Федерация үлэһиттарин депутаттарын тыа сиригээһи, бөлүөлэнтээһи Советтарын сөрүктэрин туһунан» дакыдааты ССНП КХ Политбюрогун чылыһа, РСФСР Министрларын Советин Председатела Г. И. Воронов олоҕо.

Вийнги суба муньяхыг, диг-
та жини, советской дьонвор ах-
сыг бизе сыллаах былааны толо-
рууга байгэлэрин үлэлэрин түмү-
гүн таһаарар, партия XXIV съе-
дин дьобуннаахтык көрсөргө ба-
дэмнэнэр хүмүсүсигэр барар. Онон
бу муньяахха РСФСР бизе сыл-
лаах былааны толорон шийитин
барыллаанын түмүгэр тохтуур
наалаабах.

Российской Федерации за промышленный производств камен-
ны 1965 - сылга тэнцэртэххэ,
1,5 төгүл үлээтэ. Поруут тут-
вар табылдарын огоруу — 1,4
төгүл, нэбилээнньэни олох-да-
бах өттүнэ хааччыллы үлээ-
рин кэммэй 2 төгүл үлээтэ.

[illegible]

Тыя сүринээдэ уонна бөхү-
лэтээри Советтар ССКП Кини
Бомитетын туураары олоххо
кылларан, партийнай тэрилтэлэр
салаалларынан үлэни бэлэччи
түпсүрдүлэр, пятилетканы бол-
дьоон иннини толорууга актив-
найдык көмөлөстүлөр дээн бэлнэ-
тэтэ аныкпалаччы.

Молубуунуунь рабочийдар,
колхоздаахтар, интеллигенция,
представители Советтарга го-
сударственный уонна обществен-
ной дыкаалары салыйны дьо-
хуннаах оскулатын бараалар.
РСФСР тыа сиринин уонна оо-
хуолуктэора Советтарыгар 758
тыһынча депутат талыллы-
быта.

Билингги биримдэгэ экономич-
ки олохтоох Советтар саамай ст-
(Бүтүүтүн 4 стр. нар.)

ВЕРП Х СЪЕИГЭР

БУДАПЕШТ, ССТА. Сэтнийн 24 хүнүгэр Венгрия коммунистарын съезд бэйтэин үлэтин салсаан ытта. Делегаттар өтчуотунай дажылааты дьүүлээһинигэ ниирдилэр. Тыл этэзчилэр Венгрияда социализмы тутуу соруутарын өлөххө инлэринини түргэтэтэр уонна өссө үчүгэйдик ыштар туһунан бэйэлэрин санааларын уонна этинлэрин биллэрэлээр. Делегаттар социализм дойдутарын быраатты партиаларын уонна норуоттарын, туох ханнык мининэ Советской Союзу уонна ССНП, ытта бииргэ үлэлээһини уонна быраатты сибээстэһинилари бары өттүнэн бөбөрөгүтүү уонна салгыы сайыннарын сүүнэ суолталаабын бэлэтиктилэр.

СССР-ийн Генеральнай секретара Л. И. Брежнев трибунада тахсыгта истингнн нэрсүлүүнз. Л. И. Брежнев стигтэ болломтолсохтон истингннз.

Таб. Л. И. Бреннев ВСРП X съёһигэр ССНП НК ыппыт
эбэрдэтин съезд президиумугар тирээхтэ.

БҮТҮН РОССИЯТАА БЫ
СУБЗ МУНЬБАХ

Сөтинини 25 күнүгөр Москвада үлэһиттөр депутаттарынын тыа сиринээри уюуна бөһүлөнтээри Советтарын ситэриһилээх комитеттарын председаталарын Вүтүн Россиягаагы сүбө мууннахтара үлэтин сыйлаата.

ССКП КК уураадын толо-
руунан сибхэстэх башпууос-
тар абыс сенциянан дүүд-
лэхилкиндэ.

Саамий үгүс киһилэринэй тэрийэр-аһааскай сессия буолла. Манна дүүэлдэнилэр бопсуроостар Советка бары үлөөрин ахталлар. Секцияларга барыта 150-чэ киһи тым өттө.

CCTA

..Сага олох" хаймат редакциятын уонна об-
щественный бэрэйдэги харыстайыкка штаты
таһынан отгол аналлах таһаарыытара 2 №-рэ

Кэдэрги кэмэлдчилээхтэр

Иван Шеломов ДЭУ-га трактористыяр. Бу киши аадыры-
ныгар үгүс үстүү килер. Арыгызатарыгылым днэтин-
уотун килер, кэргэтэрин түрүттүрүйэр. Ол ичин агардас
алтынныс, ээтинни чадарга килер кулугээннээһин ичин үс
төгүд миллиция оройуоннаары отделенистыгар сытан та-
пыста.

ДЭУ административийн, партийн тэргүүтэй, профсоюзун мөстхөмн конкоруммт, общественный бэрээдэгн мэдлүн жон- нэр Иван Шеложон тустайх өмнөхтө тэрдэбэртээр, интэр- ойдотөр үлээн халхаттара хайдах сымалаланн сөбүй?

Сэтгэнийн 21 кунугэр — субботага ухун, хатынгар унуухаах эдэр киби гастронем продавецтартайн аргыг бөрдөөн киригэтэнэр. Онуута эбин улахан хөлүчүк. Нэн киий? «Холбо» Чурагчтаргай райпотребсоюзун прорабский уулаагтайн үлэһитэ, соторутаагыта общественный бөрдөдүг кэбээн милиция оройуоннаагы отделениетыгар 16 сууккада сэтэг тахсыбыг Николай Яковлев.

Бу эдэр киһини төрөпүттэрэ, үлэллэр тэриштэтэ, бүтүүн обществу таба суолга үктэниэрэлээрин күүтүбүт.

«Профилактиктерийгэ барам икки сэл энтэнэ нэлбэтиг,
бэлгиги үлэни нэлбиги. Арыгыны нлэрбиги биллэрдик ача-
тыг, сотору нэлбиги үлэри кннрэм диги эрэнэрбиги.»
Итиник не ходоонгох бэлгиги мнлнр оройоннаары
отделениетгы учасковой инспектор м. Д. Чисахов алы-
сар кннрбиги.

Дээ, мууда! Профилактикийга амтамтай үхү уушга эвэр, ханга да түнтээн-тангаан үзэлмэгт. Николай Бошкинел торо мангын нэй-дэбэр кэмэлдэлэнэрин уурашзатый, кинизхэ өссө ханнык нитин үлэ наадалый?

КЫТЫАН.

Кыра дыяланан аабаллар

Багаар тахсмыгттан сөрөх
төх буолуу хас биһрдин ха-
найыстыбалар, төрүлгөлөр са-
лайлааччыларын, хас биһрдин
киһи ытык эбээһинээр. Комойуох
иһин, мань биһиги сөрөх тө-
рүлгөлөрбүт сайлааччылар
умнаалар, кыра дымалтан за-
баллар. Оттон бу төрүлгөлөр га-
ражтарыгар, котелнайдарыгар
о.д.а. объектарыгар тоһоочай,
арым үгүстүк тохтор-хорор, ор-
дыгар буючуналаах бөһөһүннөр
кытта турар буолаллар. Ордун
ДЭУ тараһа үлэһиттөр срыгы-
лыыр сирдэрингэр кубулуйда, от-
тон иһит дьон табалары эһирэк

Ылан көрүүсүзг оройуонияа-
ым электростанция (начальник
таб. М. П. Посельский). «Меж-
колхозстрой» (инин Советын
председателэ Н. В. Свепцов),
ДЭУ (начальник В. А. Мака-
ров) объектарын. Манна уоттан
сэрэхтөөх буолуу быраабылала-
ра тутуһуллубаттар. Баһаары
умуруорууга аналлах инвен-
тардар суохтар. Үлэһиттэр ха-
йа түбөһнөөх табаахтыылар, ис-
пинискэлэрин атабын, бөлүһүөс-
кэлэрин тобоһун мээһэ быраабы-

тардаллара, уоту сэрэхэ суох
тутталлара биллэр.

Онон ити үөһэ ааттамыт та-
рихталар салыйааччылар, ки-
һилэр тустаах механиктара,
маастардара уоттан сэрэхтөөх
буолуу быраабылалар тутуһуу-
ну үлэһиттэртөн кытаанахтык
ирдиһилэрэ, баһаары умуруу-
рууга бары наадалаах инвентар-
дарынан, уунан, кумаһынан
объектарын толору хааччыыл-
лара наада.

Н. ОКОНЕШНИКОВ.

Н. ОКОНЕШНИКОВ.

КЫРГЫТТАР... ОХСУСПУТТАР

Көпчүлүгүндө баарыбыз, кыргыздар өксүсүптүрө
дизин. Буларга булам, дөөн музгар, сыйдар
сирдериңер. Кудалар динизинер. Дүңгөлөрүн,
бизге үлалит, үрөнөр табазымын ушна ага
дөөннөр харахтарын ортогугар.

Бастаан этисингэ буолбуттар, тыл-тылларыттан хуучуолласпыттар. Онтукалара обургу кулачтан быстаар быдыар тылларынан дорууолламыт. Салалара оорон эрэ кириг сиргэ тахсан аахсарга быһаларымпыттар. Фойены туора-таары дайбаһам. мыйтаһан-хаптаһан

Сатып эрэ киһи туоруурутар аһаллаах. Кулутура дьонун аһыннары нуостала. «ГАЗ-69» маркалаах киносоту газига, хэп-кавигга ылларбыт кырылаах-тым, кыбыллан турар. Дьэ дьикти. Хайдах маһан туоруур-га санаимытай? Туох молуһу-гар түбүстөдөй? Шофера кимей? Николай Игнатьев... Бу быһа-ланы утуйлыһаама быһаара ох-суохха наада.

Николай Игнатьев эдэр хийн. Ох эрээри аймы уулу амсайраг-тал туора турбат. Ойнообор үлэтин көмүгөр дабаны айкаастам-нат үгөстөх. Випр үтүө күн, куолуунан амсайан баран, айаннан иһэн, милиция үлэ-хиттэро туралдарын көрөр уон-на куоттааа аатыран галтаат

сир гыннаран хааларда быһаарынар. Төбөтө өргөһөт ботоско сатыы киһи көмүһү түөрүүр муостата көтөбүккө дыам буолан көстөр уонна хайа «мүччү туттаран, сымыа харбатын итэһэ» дин. Сөзүктөхтө массмыката минниэн да, көннүнэн да сыварылбат гына кыбыллан хаалар. Итирик шофер дэ өйдөнөр. Тугу санаан уонна көрө минирбитэ буолуой! Көмөһүмүн киһи хайымы-үйө хойутаабыт этэ.

Оройуоннаабы аэтомисеэция Николай Игнатеевы кыталанатк сэрэтэ турар, үс айга болдохтоон быраабын билдэстэ.

„ӨЙҮӨНҮ“ УМНУБАККАЛАР

Ахсынны 29 пүнүгэр Бах-
сы сөлшотун эрбэххэ баг-
тныр үс шофедара Миңда-
балыттан табыар тнэйэ днэн
ааттаан сарсыарда тнөг да-
гымыта аттаналлар. Үс эр бар-
да ор гынмыхтара дуэ, тава-
дастарын тнзнэн дойдулур
уныуқтаах убуун айланарытар
тураллар. Үгүс снл шофед-
даабыт оннгутаах, айан эрө-
днн, кнбалбатын олобат нн-
нн багымытынан, Кнчээри
Слендов уолаттарытар аара
«ойуэ» ыларга этэр Ону эр-
гыстара Петр Архннов уонна
Алентей Верховцев да утар
баттар. Боһуэлэктнн кыратын
тнйэт тохтоон эбнэттнлргэ
быһарыналлар. Кнссэл ыраа-
тар, «ойуэлэртннэ» ннмах-
табыт днэн снналара күү-
һүрэр, «Чыалларада эр гыннэ
тннннннэ дуо!» днэн буслар.

Ити курдук бәрт үгүстүк
токтоон алынылар. Кээник-
нен айаннын кизат суола
кыраабыкка дылы буола,
массыналарын хаалбара ту-
һүрүлсөри, урууларын эри-
йе-буруйа туттулар. Устунан

айланнымгэр кыяхтарыттай тах-
сад, массынналарыи ханна
тохтошут сирдаригэр утуула
хаалылар. Миллида үзэбит-
тэрэ үнийбиттэригэр «мүч-
чүрээнэх сырыллах» үс
айланныт дэ үбүкталлар
уонна ханна кэббиттэрини дэ
өйдөөн-дүүллээн көрөллөр.
Оройон киининизэри автовог-
залтан чугас, суолга турал-
лар абит. Ити алтыннык 30
күнүгэр сарсарда эбэ. Онон
тнийбит таһаастарыи, ады-
рыһыгар үкэрэниэ, райпо-
требсомз ыскалалтыгар сүө-
күүргэ күһэллбиттэрэ.

Итирэн баран уруулга оло-
бут Гавваэри Слешдон, Ней-
Архинов бишр сэл. Алексей
Верховцев 6 мй болдох-
тоон шофердуур бйрзастара
былалхына.

Поле тун эндирдээх суола

Милиция оройуоннаары отделениетыгар Ньадьилилинир суолга массынанан ыһах түһүрү көтүтүлүбүтүн туһунан биллэрэллэр. Эмиэ биэр түбүк. Корбун дьонтоң туһулаһына, массыны суолун прдээһин сагаланыр-Ити атынны 22 күнүгэр этэ. Сотору буруйдаах көстүбүтэ. Билиги оройуонмутугар командировкара кэлэи-үлэли сылдьар сибээс Якутскайдаагы управлениетан автотранспортнай контуоратын шофера Анатолий Полегун буолан бэрбэти. Биллэн турар хототчүк этэ.

Кини буруйи тогору биллэн
таһаарыт хоромньутун 1300
солкубайынан толоста. Ону тэ-
гэ 3 мйга бөддьохтоон шофер-

дуур бырааба быһылыниа

Ишикитин ийэн баран уруу
га олорбут шофердар кытаана
эпиэвккэ тартыллыххара. Ма
ныаха бары общественнай авто
инспектордар, биирдийлээн дьон

Нор, тэрилтэ сахайааччылар,
улахан көмөнү өгөрлөлөрү көн
туруолу күүбүрдэллэре кавда
Өччөдүна эрэ дөг-өһөл тахсын
тын суох өгөрүөхнүт.

Н. АТЛАСОВ,
орейуоннавы автомашин инспектор.

туоралымытар. Таһырды тахсан соннорун уста-уста дайбасыптар. Сарылаһына-чэскыһы. Орто холуочук кыһыттан тахсалыт, ойдорунан булжулалубут дэһиһуу.

Бир кнз, бир тугнз булбтх. Ндизлнн
блснн ону салгылр збт. Окулаа снлнн
нрлнлр, знлнлр. Вил огуруйара баар днврай
звннн кыргыттардын кблнмннлр.

Кинилэри оскуола коллективин иннигэр туруоран кэспэтингэ бастаан дьорбоотуох күрдүк, сэтчээлүөх үтүх да буолбатарын күрдүк туттуна сатыылар. Ба- ба-бейлэригэр эл «чэбүө быһыыларын» көлбөрүтүлэр, куотунар санаалана сырыттылар. Күнүс үлэллэр, ки-

Иэ кэлэн биэс уруокка олорор, эвинилэр курдук элэр-
уел, бипр кыыс тулууна: дууһунунан кэрэ да, тиэ-
һиһырдээх киһи чугаһаабат кимһи!—дээн эттэ.
эбээт. Дуулаан сманабыл буолбаз дуо!

Кинилер эдлерин, адыс өрөтүк сөөстөнүктөрүн сөзүм, билими кинилер эдлерин каймакка ахтычтыгыт. Ол да буоллар, сүрөктөрүгүр тийбэтээрүктөрү. Учурутугүр дүүүлүмүктөрүн үмүтүктөрү сөзү. Бу күн өсүлүмү коллектива кинилер ити сүрөгү билимдиги билер уюмга сөзүмү түмүгү өтөрүтү. Оны ити сөстөбүт ири кара мээги бөрт сөтөрүмү сүү бүтүктөрү дили эрэнбөт.

КИЗЬЭЭНИ ОСКУЛА ҮӨРЭНЭЭЧЧИТЭ

Техсар ахсана 2423